

La trampa laicista

Dij, 25/08/2011 per Eduard Ibáñez

[Apunts eticopolitics](#)

La Jornada Mundial de la Joventut ha estat una nova oportunitat per constatar, llegint bona part de l'opinió publicada, la trampa laicista. I és una trampa subtil, perquè **s'amaga sota un postulat tan raonable com és que els poders públics democràtics han de ser neutrals en relació a les creences religioses** dels seus ciutadans, sense cap imposició ni coacció en aquest àmbit de llibertat individual, ni cap tipus de discriminació o exclusió basada en aquest criteri.

A partir d'aquest pressupòsit, es passa a **l'afirmació injustificada que les creences religioses són una realitat purament privada, subjectiva i íntima** de la persona i que, per tant, en l'espai públic, lloc de trobada de tots, no s'hi han de manifestar. Per tant, els poders públics no han de permetre o no han de facilitar activitats d'expressió pública d'aquest tipus. Des d'aquesta perspectiva, **manifestar públicament una fe seria inadequat al context "modern" i a una "societat laica o secularitzada"**. És més, pretendre la difusió i expansió d'unes creences religioses seria il·legítim ("proselitisme") i, si es tracta de la religió catòlica, un intent inacceptable i deshonest de retornar al passat per "restaurar" el poder polític i la influència perduda d'altres èpoques o "d'imposar" una determinada moral. Alhora, la fidelitat i fermesa en aquestes creences mil·lenàries seria pura "rigidesa", "dogmatisme" i "arcaisme", "incompatible amb els temps actuals", que suposadament no contenen cap error.

Mentrestant, observem que en l'espai públic, amb molt poques restriccions legals (com ha de ser en una societat plural i democràtica), **es manifesten lliurement i amb desig que siguin àmpliament compartides (com pretén tota publicitat) totes les preferències, creences, apetències, modes i gustos personals o col·lectius de tota mena:** polítics, filosòfics, científics, culturals, artístics, folklòrics, esportius, culinaris, etc, fins a l'última excentricitat. I es fa sense cap tipus de discussió sobre la legitimitat d'aquesta intenció i sovint amb ple suport dels poders públics. Això sí, les creences pròpies de religions tradicionals (especialment en el cas del cristianisme) han de guanyar un plus de legitimitat per fer el mateix.

En aquesta enorme incoherència es manifesta la trampa laicista (que arrossega molts catòlics de bona fe), que **sota el principi neutralitat del poder públic i de l'ús comú de l'espai públic, pretén la minorització i marginació del fet religiós** en general o del fet cristià en particular, considerat nociu o mancat de fonament.

Davant d'aquesta impostura, crec necessari afirmar amb sana radicalitat que **les creences religioses no són un fet privat, ni particular, ni subjectiu, ni íntim**. Les creences religioses **són històricament un fenomen social**. No neixen en l'individu de forma espontània ni aïllada, sinó que són heretades i assumides per ell com qualsevol altra tradició cultural, **es viuen de forma social i col·lectiva** i inclouen afirmacions sobre la convivència i la societat humana. I com tals tradicions, sovint competeixen en l'espai públic entre elles i amb altres cosmovisions per aconseguir una major força d'atracció.

Però, el que és més important, **les creences religioses, almenys les de la fe**

crisiana, fan referència a veritats que, si ho són, ho són per a tothom, és a dir, **afirmacions de caràcter universal i objectiu**, ja que formulen tesis sobre el fonament del món o de l'ésser, sobre l'essència humana, sobre la vida de la persona i la seva realització en plenitud i felicitat. I són afirmacions objectives que es creuen per diferents motius i raons (encara que aquestes no siguin conegudes o compartides per molts) i no de forma gratuïta ni arbitrària. Per tant, **resulta coherent i raonable el desig que, si són veritables, siguin conegudes, compartides i viscudes per altres persones** (o per tothom) i, per tant, és lògic (i un dret fonamental) **anunciar-les i raonar-les públicament amb força, per tal que altres persones puguin, si és el cas, assumir-les lliurement**. I aquesta és justament la missió amb la que l'Església Catòlica es justifica a ella mateixa.